Civilutskottets betänkande
2026/27:CU4

En ny produktansvarslag

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till en ny produktansvarslag och till ändringar i vissa andra lagar, men med en redaktionell ändring.

Den föreslagna regleringen bygger på ett nytt EU-direktiv om produktansvar och stärker skyddet för personer som drabbas av skador till följd av säkerhetsbrister i produkter. Regelverket anpassas också till den tekniska utvecklingen. Bland annat utvidgas ansvaret från att omfatta fysiska produkter till att även omfatta fristående programvara. Förutom personskada och sakskada ska även s.k. ren förmögenhetsskada som uppstår på grund av förlust eller förvanskning av data ersättas. Vidare utvidgas kretsen av skadeståndsansvariga när tillverkaren är etablerad utanför EES. För att underlätta för en skadelidande införs det dessutom regler om bevislättnad.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Behandlade förslag

Proposition 2026/27:12 En ny produktansvarslag.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3
Redogörelse för ärendet 4
Utskottets överväganden 5
En ny produktansvarslag 5
Utskottets ställningstagande 5
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag 7
Propositionen 7
Bilaga 2
Regeringens lagförslag 8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

En ny produktansvarslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. produktansvarslag,
2. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
3. lag om ändring i patientskadelagen (1996:799),
4. lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732),
5. lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter med den ändringen att uttrycket ”kap. 1” i 6 kap. 14 § första stycket första strecksatsen ska bytas ut mot ”4 kap. 1”.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2026/27:12 punkterna 1–5.

Stockholm den 19 november 2026

På civilutskottets vägnar

Kjell-Arne Ottosson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kjell-Arne Ottosson (KD), Anfal Mahdi (V), Joakim Järrebring (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Clara Aranda (SD), Denis Begic (S), Lars Beckman (M), Ilyas Hassan (V), Dennis Dioukarev (SD), Rasmus Elfström (C), Åsa Coenraads (M), Hanna Lindqvist (MP), Anna-Belle Strömberg (S), Denice Westerberg (SD), Markus Kallifatides (S) och Patrik Karlson (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2026/27:12 En ny produktansvarslag. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

En ny produktansvarslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till en ny produktansvarslag och till ändringar i vissa andra lagar, men med en redaktionell ändring.

Propositionen

I propositionen konstaterar regeringen att det regelverk som gäller för produktansvar i dag, främst produktansvarslagen (1992:18), bygger på ett EU-direktiv från 1985. Under de senaste åren har det skett stora förändringar i hur produkter tillverkas och distribueras, men också i hur de används. Förekomsten av s.k. uppkopplade produkter har ökat. Utvecklingen har medfört att vissa produkter inte omfattas av de nuvarande reglerna.

Mot bakgrund av utvecklingen har EU antagit ett nytt direktiv om produktansvar som ersätter 1985 års direktiv. För att genomföra direktivet föreslår regeringen en ny produktansvarslag som ska ersätta 1992 års lag. Den föreslagna nya lagen stärker skyddet för personer som drabbas av skador till följd av säkerhetsbrister i produkter samt anpassar regelverket till den tekniska utvecklingen. Lagen innebär närmare bl.a. att ansvaret utvidgas från att omfatta fysiska produkter till att även omfatta fristående programvara. Förutom personskada och sakskada ska också s.k. ren förmögenhetsskada som uppstår på grund av förlust eller förvanskning av data ersättas. Vidare utvidgas kretsen av skadeståndsansvariga när tillverkaren är etablerad utanför EES. För att underlätta för en skadelidande införs det dessutom regler om bevislättnad.

När det gäller produktansvaret för el regleras detta i dag i en särskild lag, elsäkerhetslagen (2016:732). Regeringen föreslår att direktivets bestämmelser om skador som orsakas på grund av säkerhetsbrister i el ska genomföras genom ändringar i den lagen.

I propositionen föreslås även en ändring av rättelsekaraktär i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Regeringen föreslår också vissa övergångsbestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att lagförslagen bör antas av de skäl som anförs i propositionen. Dock föreslår utskottet en redaktionell ändring i regeringens förslag till ändring i lagen om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter,

nämligen att uttrycket ”kap. 1” i 6 kap. 14 § första stycket första strecksatsen ska bytas ut mot ”4 kap. 1”. Utskottet har inte hämtat in något yttrande från Lagrådet i den delen, eftersom ändringen är av en sådan beskaffenhet att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2026/27:12 En ny produktansvarslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till produktansvarslag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till produktansvarslag

Härigenom föreskrivs[1] följande.

1 kap. Grundläggande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller ansvar för skador som en fysisk person har orsakats på grund av en säkerhetsbrist i en produkt.

Lagen gäller inte för skador som

1. har orsakats på grund av en säkerhetsbrist i programvara med fri och öppen källkod som varken har utvecklats eller tillhandahållits som ett led i näringsverksamhet, eller
2. omfattas av lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor.

Bestämmelser om ansvar för skador som har orsakats på grund av en säkerhetsbrist i el finns i elsäkerhetslagen (2016:732).

Lagens innehåll

2 § Lagen är indelad i följande kapitel:

– Grundläggande bestämmelser (1 kap.)
– Förutsättningar för skadestånd (2 kap.)
– Skadeståndsansvariga (3 kap.)
– Jämkning och regressrätt (4 kap.)
– Preskription (5 kap.)

Uttryck i lagen

3 § Med *produkt* avses i lagen

– en lös sak eller en programvara, även om den är integrerad i eller sammankopplad med lös eller fast egendom, och

– en digital fil som innehåller information som är nödvändig för att en produkt ska kunna tillverkas genom automatiserad kontroll av maskiner eller verktyg.

4 § Med *komponent* avses i lagen

– ett fysiskt eller immateriellt objekt som är integrerat i eller sammankopplat med en produkt, och

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2853 av den 23 oktober 2024 om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG, i den ursprungliga lydelsen.

– en digital tjänst som är integrerad i eller sammankopplad med en produkt på ett sådant sätt att produkten inte kan användas på det sätt som är avsett utan tjänsten (tillhörande tjänst).

5 § I lagen avses med

tillhandahållande på marknaden: en leverans av en produkt som ett led i en näringsverksamhet, för distribution, förbrukning eller användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),

utsläppande på marknaden: det första tillhandahållandet på marknaden,

ibruktagande: den första användningen av en produkt inom EES som ett led i en näringsverksamhet, om produkten dessförinnan inte har släppts ut på marknaden,

tillverkare: den som

– tillverkar, framställer eller utvecklar en produkt,

– låter tillverka eller utforma en produkt, eller

– genom att sätta sitt namn, varumärke eller annat kännetecken på en produkt utger sig för att vara den som tillverkat produkten,

importör: den som släpper ut en produkt från ett land utanför EES på marknaden,

tillverkarens representant: den som är etablerad inom EES och som enligt ett skriftligt uppdrag från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter,

leverantör av distributionstjänster: den som, utan att ha äganderätt till en produkt och utan att det handlar om post- eller paketleveranstjänster, som ett led i en näringsverksamhet erbjuder minst två av tjänsterna magasinering, paketering, adressering och expediering av produkten,

distributör: den som, utan att vara tillverkare eller importör, tillhandahåller en produkt på marknaden,

tillverkarens kontroll: den kontroll över en produkt som tillverkaren anses ha genom att

– integrera, sammankoppla eller tillhandahålla en komponent, genomföra ändringar i produkten, eller samtycka till att någon annan utför en sådan åtgärd, eller

– ha möjlighet att själv eller genom någon annan tillhandahålla uppdateringar eller uppgraderingar av en programvara.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

6 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för den skadelidande är utan verkan mot honom eller henne, om inte något annat anges i lagen.

2 kap. Förutsättningar för skadestånd

Ansvarsförutsättningar

1 § Skadestånd betalas för en skada som en säkerhetsbrist i en produkt har orsakat.

Ansvarets omfattning

2 § Rätten till skadestånd avser

1. personskada,
2. sakskada som har orsakats på egendom som inte användes uteslutande för yrkesmässiga ändamål, och
3. ren förmögenhetsskada på grund av förlust eller förvanskning av data som användes uteslutande för personliga ändamål.

Rätten till skadestånd enligt första stycket 2 omfattar inte skada på den skadegörande produkten. Den omfattar inte heller skada på en produkt som en skadegörande komponent var integrerad i eller sammankopplad med inom produkttillverkarens kontroll.

Bedömningen av om en produkt har en säkerhetsbrist

3 § En produkt har en säkerhetsbrist om den inte är så säker som rimligen kan förväntas. Frågan om en sådan säkerhetsbrist finns ska bedömas med hänsyn till

1. produktens förenlighet med lag eller andra föreskrifter om produktsäkerhet,
2. rimligen förutsebar användning av produkten,
3. produktens egenskaper och hur den har marknadsförts samt de bruksanvisningar som hör till produkten,
4. inverkan på produkten av en förmåga hos produkten att fortsätta lära sig eller förvärva nya egenskaper efter att den har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk,
5. rimligen förutsebar inverkan på produkten av andra produkter som kunnat förutses bli sammankopplade med produkten eller på annat sätt bli använda tillsammans med produkten,
6. de särskilda behoven hos de användare som produkten är avsedd för,
7. produktens förmåga att uppfylla sitt avsedda syfte, om syftet är att förhindra skada,
8. om det skett en återkallelse av produkten eller något annat ingripande som avser produktens säkerhet, och
9. övriga omständigheter.

4 § Bedömningen av om en produkt har en säkerhetsbrist ska göras med hänsyn till förhållandena vid den tidpunkt då produkten släpptes ut på marknaden eller togs i bruk.

Om tillverkaren behåller kontrollen över en produkt efter att den har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk, ska säkerheten i stället bedömas med hänsyn till förhållandena vid den tidpunkt då tillverkaren sist hade sådan kontroll eller vid tidpunkten för skadan, om den inträffar först.

Bevisning om ansvarsförutsättningar

5 § En produkt ska anses ha en säkerhetsbrist om

1. produkten inte uppfyller de krav i lag eller andra föreskrifter om produktsäkerhet som avser att förhindra den skada som produkten har orsakat,
2. skadan har orsakats på grund av ett uppenbart funktionsfel i produkten under rimligen förutsebar användning eller annars under normala omständigheter,
3. den som vid en tvist om skadestånd enligt denna lag påstås vara skadeståndsansvarig inte följer ett föreläggande enligt rättegångsbalken att

lägga fram ett skriftligt bevis eller att tillhandahålla ett föremål för syn eller besiktning avseende frågan om säkerhetsbrist, eller

4. det görs sannolikt att produkten har en säkerhetsbrist och full bevisning om säkerhetsbristen inte alls eller endast med särskild svårighet kan föras.

Första stycket gäller dock inte om den som påstås vara skadeståndsansvarig visar att produkten inte har den påstådda säkerhetsbristen.

6 § En skada ska anses ha orsakats på grund av en säkerhetsbrist i en produkt, om

1. skadan är av ett slag som typiskt sett överensstämmer med säkerhetsbristen, eller

2. det görs sannolikt att skadan har orsakats på grund av säkerhetsbristen och full bevisning om orsakssambandet inte alls eller endast med särskild svårighet kan föras.

Första stycket gäller dock inte om den som påstås vara skadeståndsansvarig visar att säkerhetsbristen inte har orsakat skadan.

3 kap. Skadeståndsansvariga

Grundläggande ansvar

1 § Skadeståndsansvariga enligt denna lag är

1. tillverkaren av den skadegörande produkten,

2. tillverkaren av en komponent som har integrerats i eller sammankopplats med produkten inom komponenttillverkarens kontroll, om säkerhetsbristen i produkten beror på en säkerhetsbrist i komponenten,

3. om tillverkaren är etablerad utanför EES

– en importör av produkten eller komponenten, och

– tillverkarens representant, och

4. en leverantör av distributionstjänster, om tillverkaren är etablerad utanför EES och det varken finns någon importör som är etablerad inom EES eller någon representant för tillverkaren.

En tillverkare av en produkt ansvarar för skada som har orsakats av en säkerhetsbrist i en komponent endast om sammankopplingen eller integreringen av komponenten gjordes inom produkttillverkarens kontroll.

Distributörer

2 § Om någon skadeståndsansvarig enligt 1 § som är etablerad inom EES inte kan identifieras är även en distributör av produkten skadeståndsansvarig.

Första stycket gäller dock inte om distributören inom en månad från det att den skadelidande krävt skadestånd eller begärt information om vem som kan hållas skadeståndsansvarig informerar den skadelidande om identiteten på någon som är skadeståndsansvarig enligt 1 § och är etablerad inom EES eller om identiteten på sin egen distributör.

Leverantörer av onlineplattformar

3 § Det som föreskrivs i 2 § om en distributör gäller också för en leverantör av en onlineplattform, om plattformen har gjort det möjligt för den

skadelidande att med en näringsidkare ingå ett distansavtal som avser den skadegörande produkten. Skadeståndsansvaret gäller dock inte om det av onlineplattformen tydligt framgår att leverantören av plattformen endast förmedlar avtalet.

Ansvar för väsentligen ändrade produkter

4 § Om en produkt, efter att den släppts ut på marknaden eller tagits i bruk, väsentligen har ändrats utanför tillverkarens kontroll och därefter tillhandahållits på marknaden eller tagits i bruk, är den som har gjort ändringen skadeståndsansvarig enligt 1 § första stycket 1.

En ändring ska anses vara väsentlig, om det följer av lag eller andra föreskrifter om produktsäkerhet. Om det inte finns sådana föreskrifter som gäller för produkten, ska ändringen anses väsentlig om ändringen

1. förändrar produktens prestanda, ändamål eller typ på ett sätt som inte kunnat förutses vid den riskbedömning som gjordes vid tillverkningen av den ursprungliga produkten, och
2. medför att riskens art förändras, att en ny risk uppstår eller att risknivån höjs.

Befrielse från ansvar

5 § Skadeståndsansvar gäller inte för

1. en tillverkare eller importör som visar att denne inte har släppt ut produkten på marknaden eller tagit den i bruk,
2. en distributör som visar att denne inte har tillhandahållit produkten på marknaden,
3. en tillverkare eller importör som gör sannolikt att säkerhetsbristen inte fanns när produkten släpptes ut på marknaden eller togs i bruk,
4. en distributör som gör sannolikt att säkerhetsbristen inte fanns när distributören tillhandahöll produkten på marknaden,
5. den som visar att säkerhetsbristen beror på att produkten måste stämma överens med lag eller andra föreskrifter om produktsäkerhet,
6. den som visar att det med hänsyn till det vetenskapliga och tekniska kunskapsläget då produkten släpptes ut på marknaden eller togs i bruk, eller under den tid som produkten stod under tillverkarens kontroll, inte var möjligt att upptäcka säkerhetsbristen,
7. den tillverkare av en sådan komponent som avses i 1 § första stycket 2 som visar att säkerhetsbristen i komponenten beror på utformningen av produkten som komponenten har integrerats i eller sammankopplats med, eller de anvisningar som tillverkaren av produkten har lämnat till komponentens tillverkare, eller
8. den som enligt 4 § är ansvarig för en väsentligen ändrad produkt, om denne visar att säkerhetsbristen avser en del av produkten som inte påverkas av ändringen.

Första stycket 3 och 4 gäller inte om säkerhetsbristen beror på

1. produktens programvara eller en tillhörande tjänst och produkten var inom tillverkarens kontroll när säkerhetsbristen uppstod, eller
2. en väsentlig ändring av produkten som gjordes inom tillverkarens kontroll.

4 kap. Jämkning och regressrätt

Jämkning

1 § Skadeståndet får jämkas efter vad som är skäligt, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan.

Regressrätt

2 § Om två eller flera enligt denna lag är ansvariga för samma skada, ska skadeståndsansvaret slutligen fördelas mellan dem efter vad som är skäligt.

3 § Den som enligt 31 § fjärde stycket konsumenttjänstlagen (1985:716) eller 6 kap. 3 § andra stycket konsumentköplagen (2022:260) har betalat skadestånd för en skada som berättigar till ersättning enligt denna lag inträder intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till sådan ersättning.

Avtalsvillkor som inskränker den ersättningsberättigades rätt enligt första stycket är utan verkan.

5 kap. Preskription

1 § Den som vill ha skadestånd enligt denna lag ska väcka talan inom tre år från det att han eller hon fick eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan, säkerhetsbristen och en näringsidkare som kan vara skadeståndsansvarig.

En talan om skadestånd måste dessutom väckas inom tio år från det att den skadegörande produkten

1. släpptes ut på marknaden eller togs i bruk, eller
2. om det gäller en väsentligen ändrad produkt, tillhandahölls på marknaden eller togs i bruk efter den väsentliga ändringen.

En talan om skadestånd som avser en latent personskada får dock väckas efter den tid som anges i andra stycket, om den skadelidande på grund av skadans beskaffenhet varit förhindrad att väcka talan i tid. En sådan talan måste väckas inom 25 år från det att fristen började löpa enligt andra stycket.

2 § Den som inte väcker talan i tid har inte rätt till skadestånd.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Genom lagen upphävs produktansvarslagen (1992:18).
3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för produkter som har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 20 § trafikskadelagen (1975:1410)[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
20 §[2]	
Har en skada för vilken trafikskadeersättning *utgått* vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd av skadevållaren. Detsamma gäller om skadan har vållats genom vårdslöshet av en förare som har gjort sig skyldig till brott som avses i 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.	*Om* trafikskadeersättning *har betalats för en skada som* vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd av skadevållaren. Detsamma gäller om skadan har vållats genom vårdslöshet av en förare som har gjort sig skyldig till brott som avses i 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.
Om trafikskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen *(1992:18)*, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.	Om trafikskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen *(2026:000)*, inträder försäkringsanstalten intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.

Om en infrastrukturförvaltare är ansvarig enligt järnvägstrafiklagen (2018:181) eller annan författning för skada till följd av spårdriften och trafikskadeersättning har utgått för skadan, får försäkringsanstalten kräva ersättningen åter från infrastrukturförvaltaren i den omfattning som är skälig med hänsyn till den medverkan som har förekommit på ömse sidor och omständigheterna i övrigt.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för trafikskadeersättning som har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18).

[1] Lagen omtryckt 1994:43.
[2] Senaste lydelse 2018:184.

3 Förslag till lag om ändring i patientskadelagen (1996:799)

Härigenom föreskrivs att 20 § patientskadelagen (1996:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	20 §
Har patientskadeersättning lämnats för en skada som vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd.	*Om* patientskadeersättning *har* lämnats för en skada som vållats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd.
Om patientskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen *(1992:18)*, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.	Om patientskadeersättning har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen *(2026:000)*, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till skadestånd enligt den lagen.
Omfattas en skada av trafikförsäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410) och *har* patientskadeersättning lämnats för skadan, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning.	*Om* en skada *omfattas* av trafikförsäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410) och patientskadeersättning *har* lämnats för skadan, inträder försäkringsgivaren intill det utgivna beloppet i den skadelidandes rätt till trafikskadeersättning.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för patientskadeersättning som har betalats för en skada som omfattas av produktansvarslagen (1992:18).

4 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 33 § ska upphöra att gälla,

dels att 29, 30 och 35 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 29 a, 30 a–30 c, 35 a och 35 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	29 §
Om en *personskada eller sakskada orsakas* av säkerhetsbrist i el som *satts i omlopp* från en elektrisk anläggning med egen generator eller transformator, ska anläggningens innehavare ersätta skadan.	Om en *fysisk person har orsakats en skada på grund* av *en* säkerhetsbrist i el som *har släppts ut på marknaden* från en elektrisk anläggning med egen generator eller transformator, ska anläggningens innehavare ersätta skadan.
I fråga om sakskada gäller första stycket endast skada på egendom som till sin typ vanligen är avsedd för enskilt ändamål och som den skadelidande vid tiden för skadan använde huvudsakligen för enskilt ändamål.	*Rätten till skadestånd enligt första stycket avser* *1. personskada,* *2. sakskada som orsakats på egendom som inte användes uteslutande för yrkesmässiga ändamål, och* *3. ren förmögenhetsskada på grund av förlust eller förvanskning av data som användes uteslutande för personliga ändamål.*
Avtalsvillkor som inskränker skadeståndsskyldigheten är utan verkan.	*29 a §* *Avtalsvillkor som inskränker skadeståndsskyldigheten enligt 29 § är utan verkan.*
	30 §
Skadeståndsansvaret enligt 29 § gäller inte den som	
1. visar att *elen sattes i omlopp utanför en näringsverksamhet*,	1. visar att *denne inte har släppt ut elen på marknaden*,
2. gör sannolikt att säkerhetsbristen har uppkommit efter att elen *sattes i omlopp*,	2. gör sannolikt att säkerhetsbristen har uppkommit efter att elen *släpptes ut på marknaden*,
3. visar att säkerhetsbristen beror på att elen måste stämma överens	3. visar att säkerhetsbristen beror på att elen måste stämma överens

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2853 av den 23 oktober 2024 om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG, i den ursprungliga lydelsen.

med *tvingande* föreskrifter *som har meddelats av en myndighet*, eller

4. visar att det med hänsyn till det vetenskapliga och tekniska *vetandet* vid den tidpunkt då elen *sattes i omlopp* inte var möjligt att upptäcka säkerhetsbristen.

med *lag eller andra* föreskrifter *om produktsäkerhet*, eller

4. visar att det med hänsyn till det vetenskapliga och tekniska *kunskapsläget* vid den tidpunkt då elen *släpptes ut på marknaden* inte var möjligt att upptäcka säkerhetsbristen.

30 a §

Elen ska anses ha en säkerhetsbrist enligt 29 §, om

1. elen inte uppfyller de krav i lag eller andra föreskrifter om produktsäkerhet som avser att förhindra den skada som elen har orsakat,

2. skadan har orsakats på grund av ett uppenbart funktionsfel i elen under rimligen förutsebar användning eller annars under normala omständigheter,

3. den som vid en tvist om skadestånd enligt denna lag påstås vara skadeståndsansvarig inte följer ett föreläggande enligt rättegångsbalken att lägga fram ett skriftligt bevis eller att tillhandahålla ett föremål för syn eller besiktning avseende frågan om säkerhetsbrist, eller

4. det görs sannolikt att elen har en säkerhetsbrist och full bevisning om säkerhetsbristen inte alls eller endast med särskild svårighet kan föras.

Första stycket gäller dock inte om den som påstås vara skadeståndsansvarig visar att elen inte har en säkerhetsbrist.

30 b §

En skada enligt 29 § ska anses ha orsakats på grund av en säkerhetsbrist i elen, om

1. skadan är av ett slag som typiskt sett överensstämmer med säkerhetsbristen, eller

2. det görs sannolikt att säkerhetsbristen har orsakat skadan och full bevisning om orsakssambandet inte

alls eller endast med särskild svårighet kan föras.

Första stycket gäller dock inte om den som påstås vara skadeståndsansvarig visar att säkerhetsbristen inte har orsakat skadan.

30 c §

Om två eller flera enligt 29 § är ansvariga för samma skada, ska skadeståndsansvaret slutligen fördelas mellan dem efter vad som är skäligt.

35 §

Talan om *ersättning ska väckas*

1. i fråga om ersättning enligt 28 § första stycket eller 31 § inom två år från det att skadan inträffade, *och*

2. i fråga om ersättning enligt 29 § inom tre år från det att den som vill ha ersättning fick eller borde ha fått kännedom om att fordringen kunde göras gällande, dock senast tio år från det att den som påstås vara skadeståndsskyldig tillhandahöll elen.

Den som inte väcker talan i tid har inte rätt till ersättning enligt de angivna bestämmelserna.

Talan om *skadestånd* enligt 28 § första stycket eller 31 § *ska väckas* inom två år från det att skadan inträffade.

35 a §

Talan om skadestånd enligt 29 § ska väckas inom tre år från det att den skadelidande fick eller rimligen borde ha fått kännedom om skadan, säkerhetsbristen och en näringsidkare som kan vara ansvarig.

En talan som avses i första stycket ska dessutom väckas inom tio år från det att den skadegörande elen släpptes ut på marknaden.

En talan om skadestånd som avser en latent personskada får dock väckas efter den tid som anges i andra stycket, om den skadelidande på grund av skadans beskaffenhet varit förhindrad att väcka talan i tid. En sådan talan måste väckas inom 25 år från det

att fristen började löpa enligt andra stycket.

35 b §
Den som inte väcker talan inom den tid som anges i 35 eller 35 a § har inte rätt till skadestånd.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för el som har släppts ut på marknaden före ikraftträdandet.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 14 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och vissa andra konsumentkrediter[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	6 kap.
	14 §[2]
Finansinspektionen får förelägga en utländsk kreditförmedlare från ett land inom EES som förmedlar bostadskrediter från en filial i Sverige att göra rättelse, om kreditförmedlaren överträder – 4 kap. 1, 2, 7, 8, 9 eller *10* §, – föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 5 eller 6, – *5 a §, 6 §, 12 a § första stycket, 13 a §, 50 §* eller *54 §* konsumentkreditlagen *(2010:1846)*, eller – lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.	Finansinspektionen får förelägga en utländsk kreditförmedlare från ett land inom EES som förmedlar bostadskrediter från en filial i Sverige att göra rättelse, om kreditförmedlaren överträder – kap. 1, 2, 7, 8, 9 eller *13* §, – föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 5 eller 6, – *1 kap. 9 eller 10 §, 8 kap. 9 § om dokumentation vid rådgivning, 12 §, 13 § första stycket om kontroll av uppgifter vid kreditprövning, 13 § andra stycket, 14 § första stycket* eller *16 §* konsumentkreditlagen *(2026:1011)*, eller – lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Om kreditförmedlaren inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i kreditförmedlarens hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda kreditförmedlaren att fortsätta förmedla bostadskrediter i Sverige. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i kreditförmedlarens hemland. Europeiska kommissionen ska omedelbart informeras när ett förbud meddelas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 2026:1022.
[2] Senaste lydelse 2019:1253.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026